

Pràcticum I**2015/2016**

Codi: 101681

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	3	A

Professor de contacte

Nom: Maria del Mar Duran Bellonch

Correu electrònic: MariadelMar.Duran@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Aquesta matèria no té un prerequisits explícits però sí que es recomana haver treballat adequadament les assignatures de primer i segon, doncs aporten els fonaments teòrics que actuaran com a referents per a la reflexió en i des de l'acció.

Complementàriament, a la pàgina web del Practicum de la Facultat trobareu informació específica sobre normativa (reconeixement de l'experiència professional, pràctiques al lloc de treball, etc.), informes d'avaluació, calendaris de pràctiques, models de convenis i informació dels centres i places de cada pràcticum i grau: <http://www.uab.cat/servlet/Satellite/practicum/graus-1267513610334.html>.

Objectius

El pràcticum I és el primer contacte que tenen els alumnes amb la realitat professional i, per tant, configurarà l'espai per a la posada en pràctica de les competències fins ara desenvolupades i d'aquelles que s'aniran desenvolupant en els moments de la realització del mateix. A més constituirà l'escenari oportú per la reflexió en l'acció mentre s'estan portant a terme les diferents assignatures. En aquest sentit es el pràcticum estarà necessàriament vinculat al conjunt d'assignatures de tercer, en concret gestió d'institucions socioeducatives, a més de considerar les competències treballades en assignatures de segon com disseny, seguiment i avaluació, organització i grup, bases sociopolítiques i investigació en educació.

OBJECTIUS

Els objectius de l'assignatura de pràcticum I són els següents

1. Analitzar l'entorn social, cultural, econòmic, etc de la institució o servei on es realitza el pràcticum.
2. Avaluar els elements organitzatius de la institució o del centre on es realitza el pràcticum.
3. Identificar les interaccions existents entre l'entorn i la institució o centre, posant de manifest les variables més significatives.
4. Dissenyar i aplicar tècniques i instruments pertinents per a la recollida de la informació.
5. Detectar necessitats del centre i els seus participants, tot implicant diferents processos i instruments de recollida d'informació.
6. Fer propostes d'intervenció a la realitat analitzada, d'acord amb les necessitats detectades i prioritzades, desenvolupar-les i avaluar-les en funció de les possibilitats del centre i de les recomanacions del tutor de la facultat.

Altres objectius específics serien:

7. Reflexionar en i des de la pràctica amb els referents teòrics-pràctics que l'alumnat va adquirir.
8. Analitzar el paper, rols i funcions del professional en els àmbits i contextos analitzats.
9. Col·laborar amb els professionals de la institució realitzant les tasques que s'adeqüin a les característiques de la institució i del context de treball.
10. Desenvolupar actituds pertinents amb l'exercici professional.

Competències

- Acompanyar les persones en els seus processos de creixement i emancipació.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleeses, potencialitats i debilitats) per desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.
- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Aplicar les competències socioemocionals necessàries per gestionar les relacions humanes.
- Comprendre i implicar-se en les realitats institucionals per integrar-se i desenvolupar-se professionalment.
- Conèixer i aplicar processos de recollida de la informació, anàlisi, tractament i valoració d'aquesta, per a la millora de la pròpia pràctica professional i la fonamentació de l'acció professional.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa
- Fomentar l'autonomia dels participants i buscar un equilibri entre les seves funcions com a orientador, facilitador i promotor de la dinàmica socioeducativa.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Liderar processos socioeducatius per crear un bon clima de treball, promoure el treball cooperatiu i la comunicació oberta i igualitària.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Orientar i assessorar els grups i persones a establir reptes i itineraris educatius.
- Participar en els debats teòrics que afecten la professió i que afecten els diferents àmbits d'actuació.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i aconteixements de la institució a la qual es pertany.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Resultats d'aprenentatge

1. Acompanyar les persones en risc d'exclusió en els seus processos de creixement i/o emancipació.
2. Adoptar els principis ètics i deontològics propis de la professió en la pròpia acció professional.
3. Analitzar les competències socioemocionals necessàries per al desenvolupament de la seva funció professional en el context d'intervenció.
4. Analitzar les pròpies competències emocionals necessàries per a l'acció professional en l'àmbit on desenvolupa les pràctiques.
5. Aplicar els coneixements teòrics adquirits en el grau en l'anàlisi i observació de la realitat social i educativa on realitza les pràctiques.
6. Aplicar les tècniques d'orientació al grup específic d'intervenció.

7. Aplicar sistemes i mecanismes de decisió criterial, cultural i crítica.
8. Aportar a l'activitat acadèmica reflexions i idees dels processos socioculturals de l'entorn immediat.
9. Comunicar les seves opinions i idees de forma constructiva.
10. Comunicar-se amb els altres professionals i els usuaris.
11. Conèixer el funcionament dels equips educatius dels centres i integrar-se en ells.
12. Conèixer els elements de la cultura en relació al model de participació.
13. Construir instruments d'avaluació vàlids per a la mesura i obtenció de dades.
14. Contextualitzar l'acció socioeducativa basant-se en el context socio-històric i els paradigmes teòrics de l'Educació Social.
15. Demostrar domini en la gestió del propi treball i estudi personal.
16. Desenvolupament de les competències socioemocionals necessàries per a la intervenció professional.
17. Desenvolupar la capacitat per analitzar la intervenció educativa realitzada per si mateix i per la institució.
18. Difondre i promocionar els serveis i iniciatives institucionals per diferents canals i mitjans.
19. Distribuir eficaçment i coherent les obligacions urgents i importants.
20. Elaborar informes descriptius, analítics i valoratius dels processos d'organització i gestió institucional.
21. Elaborar informes tècnics.
22. Endreçar i seqüenciar la resolució de les diferents tasques assignades.
23. Explicar de manera raonada les idees i arguments d'altres professionals.
24. Fonamentar la presa de decisions.
25. Identificar els elements d'una institució educativa.
26. Identificar trets i manifestacions del context, les institucions i les persones a través d'elements polítics, contextuais i històrics.
27. Integrar les opinions i alternatives d'altres àmbits de coneixement.
28. Mantenir una actitud d'atenció i respecte a les opinions i idees dels altres professionals i els seus companys.
29. Mantenir una actitud de respecte i fomentar l'equitat i el respecte als drets humans i la igualtat de gènere, en el context on desenvolupa les pràctiques.
30. Participar de manera activa en les reunions i actes de la institució on realitza les pràctiques.
31. Participar en els debats teòrics que afecten l'àmbit d'intervenció específic en el que desenvolupa les seves pràctiques.
32. Participar en la institució de manera constructiva i contribuint a un bon clima de treball.
33. Permetre l'expressió d'idees, valoracions i judicis dels diferents sectors i col·lectius d'una institució.
34. Promoure l'autonomia dels usuaris amb els que desenvolupa la seva intervenció.
35. Reflexionar sobre la pròpia acció de manera reiterada per introduir millores permanents.
36. Registrar dades qualitatives i quantitatives per al seu anàlisi sistemàtic.
37. Relacionar les variables contextuais amb les processos de planificació, acció i avaluació de l'activitat professional.
38. Treballar amb altres professionals en el desenvolupament de l'acció socioeducativa.
39. Valorar les relacions sistèmiques que es produeixen entre ells.

Continguts

BLOC I: El context social, cultural, econòmic, laboral i les institucions educatives.

1. Relacions entre el context i les institucions educatives.
2. Tipologies d'institucions educatives: educació formal i no formal.
3. Estratègies, tècniques e instruments de recollida i anàlisi d'informació: la observació i la reflexió en l'acció com a eix per l'anàlisi.

BLOC II: La organització de les institucions educatives

4. Els plantejaments institucionals i la seva anàlisi.
5. La estructura dels recursos humans, materials i funcionals.
6. El sistema de relacions: participació, presa de decisions, comunicació, gestió de conflictes.

7. La dinàmica organitzativa.

BLOC III: La intervenció en les institucions educatives

8. De l'anàlisi de necessitats, a la planificació i desenvolupament de la intervenció a les institucions educatives i formatives: Models, estratègies e instruments per a la detecció i necessitats . Models i estratègies per a la planificació i desenvolupaments d'actuacions educatives i formatives.

9. El papers dels responsables i agents formatius a les institucions educatives i formatives: perfils, funcions i competències.

10. La implicació, gestió i dinamització de les persones i dels grups a les institucions educatives i formatives.

Metodologia

La metodologia de treball en aquest cas es basarà en la reflexió en l'acció i des de l'acció mitjançant la realització d'activitats al centre de pràctiques i l'anàlisi i reflexió individual o en grup de las diferents, accions i activitats realitzades al centre.

Concretament les activitats plantejades serien:

- **Estada al centre:** participació a les diferents activitat i tasques encomanades pel centre. Implicació a les diverses dinàmiques institucionals.
- **Activitats dirigides a la facultat/seminaris:** participació i implicació als seminaris d'anàlisi i reflexió de les activitats realitzats al centre i de connexió teòrica o de temàtiques concretes relacionades amb el pràcticum per part del professor-tutor de la facultat i l'estudiantat. Bàsicament etan organitzades sota metodologies d'aprenentatge cooperatiu, basades amb la reflexió de casos, problemes i intercanvi d'experiències, amb la participació, si s'escau, dels tutors professionals.
- **Activitats de tutoria supervisada:** tutories d'assessorament i de seguiment del pràcticum. Poden ser individuals o en grup.
- **Activitats d'avaluació:** intercanvi d'experiències i projectes i avaluació per part del professorat tutor de la facultat, pel tutor del centre i els companys.
- **Activitats autònomes:** elaboració de memòria, dissenys d'instruments, ampliació de totes aquelles temàtiques significatives.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estada al centre	192	7,68	18, 30
Seminaris, tutories	24	0,96	8
Tipus: Supervisades			
Seguiment	4	0,16	
Tipus: Autònomes			
Treball personalitzat	72	2,88	

Avaluació

El sistema d'avaluació plantejat tindrà dos moments, prioritzant **l'avaluació continua** i el seguiment de l'alumne al centre de pràctiques (a través del tutor del centre) i el seguiment de la participació i implicació activa als seminaris i tutories planificades i realitzades a la universitat (a través del tutor de la UAB).

L'avaluació final permet verificar el nivell de desenvolupament de competències i de l'assoliment dels objectius.

S'utilitzaran tres tipus d'evidències:

- la memòria del projecte i les activitats desenvolupades al centre,
- l'assistència, participació i implicació als seminaris i tutories grupals i individuals i
- la valoració del seguiment al centre per part del tutor de la institució.

Per superar l'assignatura cal aprovar amb 5 cadascuna de les tres evidències. La memòria del projecte de pràctiques i la participació i implicació en els seminaris i tutories, l'avaluació serà realitzada per el tutor de la universitat, i en el cas de la participació i implicació al centre l'avaluació la realitzarà el tutor del centre de pràctiques.

La presencialitat en aquesta assignatura es tradueix en el **compliment total del nombre d'hores d'estada al centre de pràctiques** i l'assistència mínima del 80% als seminaris i tutories de la universitat. En el pla de treball establert entre estudiant, centre i tutor/a UAB s'acordarà el calendari i horari que farà l'estudiant fins complir amb el total d'hores al centre.

És responsabilitat de l'estudiant assistir i participar en els seminaris obligatoris, així com fer les tutories necessàries per al bon desenvolupament del seu pràcticum, d'acord amb el que marca el programa. En el cas que aquest percentatge no es respecti, l'assignatura quedarà no presentada.

La memòria de pràctiques ha d'estar escrita correctament (tenir cura de l'ortografia, de la redacció i de la presentació formal). La no observació d'aquests aspectes formals restarà punts a la nota. La memòria no es pot recuperar ni es pot tornar a presentar per pujar nota.

La copia o plagi de material constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero a l'activitat i no es tindrà dret a reavaluar-la. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Memòria del projecte de practicum	33.3%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Participació i implicació als seminaris, tutories de seguiment	33.3%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Valoració del centre de pràctiques	33.4%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39

Bibliografia

FEIXAS, M.; JARIOT, M.; TOMÀS-FOLCH, M. (coords) (2015). **El pràcticum de pedagogia i educació social. Competències i recursos**. Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona.

JARIOT, M.; MERINO, R. I SALA, J. (Coord) (2004). **Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament.** Servei de Publicación, Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

VERNIS, A. et al. (1998). La gestión de las organizaciones no lucrativas. Deusto. Bilbao.

MARCUELLO, C. (Coord) (2007). Capital social y organizaciones no lucrativas en España. Fundación BBVA. Bilbao.